

Provinciale Staten
griffie

Vastgestelde Notulen

Bespreking

Bijeenkomst Presidium maandag 19 februari 2018

Aanwezig

M. van Gruijthuijsen (voorzitter), H. Koevoets, M. van der Sloot, N. Heijmans, A. van Hattem, J. Hageman, P. Brunklaus, S. Smeulders, W. van Overveld, M. van der Wel, H. Vreugdenhil, K. ten Cate (griffier), J. Deneer (loco-griffier, verslag).

Afwezig

W. van de Donk en J. Heijman.

Datum

21-02-2018

Ons kenmerk

4328330

Auteur

J. Deneer

Telefoon

(06) 52783516

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 18.45 uur en vraagt of de aanwezigen kunnen instemmen met de agenda. Dhr. Heijmans merkt op dat hij de voorstellen voor kortere vergaderingen bij voorkeur in aanwezigheid van de CdK bespreekt. De voorzitter doet het voorstel om in deze vergadering een inventariserend rondje te maken en in een volgende vergadering van het Presidium een definitief besluit te nemen over dit voorstel. De aanwezigen stemmen hiermee in.

De griffier deelt mee dat voor de ondersteuning van de campagne voor de PS-verkiezingen 2019 een projectteam is geformeerd en op dit moment gewerkt wordt aan een plan van aanpak. De griffier stelt voor om in een ingelaste vergadering van het Presidium op maandag 19 maart 2018 een oriënterende bespreking te houden over het concept-plan; vervolgens kan op maandag 16 april een definitief plan van aanpak voor de verkiezingscampagne aan het Presidium worden voorgelegd. Op maandag 19 maart 2018 een Presidiumvergadering inlassen is tevens wenselijk om de algemeen directeur in de gelegenheid te stellen om, eventueel ondersteund door andere directieleden, nader kennis te maken met het Presidium. Op dat moment zal in het Presidium ook de gewenste ondersteuning van de Staten rondom de P&C-documenten aan de orde komen. De aanwezigen stemmen in met het voorstel van de griffier.

Voorts doet de griffier de mededeling dat onlangs bij de slagboom voor de bezoekersparkeerplaats wegbelijning is aangebracht. Komende periode wordt gemonitord of met deze maatregel de problematiek met de (te) korte draaicirkel voldoende ondervangen wordt. Tot slot doet de griffier een

herhaalde oproep voor definitieve aanmelding voor het bezoek aan (de Bureauleden van) de provincie Vlaams-Brabant op vrijdag 13 april 2018. Tot nu toe zijn er reacties vanuit de PvdA, 50PLUS en Lokaal Brabant.

Namens de CdK doet gedeputeerde Spierings het voorstel om als provincie een financiële bijdrage van € 50.000 te leveren aan een herdenkingsmonument voor de slachtoffers van de ramp met de MH17. Op 24 maart 2018 zal dit monument worden onthuld op vliegbasis Eindhoven. Op een vraag van mevr. Brunklaus licht de griffier toe dat de totale kosten voor het monument € 160.000 bedragen. Dhr. Van Hattem vraagt of het monument op een openbare plek komt te staan; dhr. Koevoets reageert uit berichten in de media begrepen te hebben dat dit het geval zal zijn. Daarnaast vraagt dhr. Van Hattem of het om een blijvend monument gaat; gedeputeerde Spierings reageert dat het inderdaad een permanente herdenking zal zijn. Dhr. Hageman merkt op het een nobel initiatief te vinden, maar geen voorstander te zijn van subsidiëring omdat deze subsidie niet aansluit bij de provinciale kerntaken en er al een nationaal herdenkingsmonument is voor de slachtoffers van de MH17-ramp. Dhr. Van der Wel merkt op ook geen voorstander te zijn van subsidiëring van het monument. Gedeputeerde Spierings merkt op dat er verhoudingsgewijs onder de slachtoffers veel Brabanders waren (54 personen) en vliegbasis Eindhoven de aankomstlocatie van de slachtoffers was. De voorzitter concludeert dat onder de aanwezigen een meerderheid voorstander is van het verstrekken van een subsidie van € 50.000 t.b.v. een herdenkingsmonument bij vliegbasis Eindhoven voor de slachtoffers van de MH17-ramp.

Gedeputeerde Spierings meldt dat de toenmalige staatssecretaris van Infrastructuur & Milieu op 21 juni 2017 de Tweede Kamer heeft geïnformeerd dat er een onderzoek uitgevoerd wordt naar de werking van luchtwassers. Het onderzoeksrapport zal waarschijnlijk dit voorjaar gepubliceerd worden. Gedeputeerde Spierings merkt op dat zij 'in de wandelgangen' heeft opgevangen dat één van de conclusies uit het onderzoek zal zijn dat combi luchtwassers in de praktijk minder helpen voor de vermindering van geuruitstoot dan gedacht. Mevr. Van der Sloot is benieuwd naar de consequenties voor bedrijven die reeds combi luchtwassers geplaatst hebben. Gedeputeerde Spierings reageert dat de combi luchtwassers legaal zijn en dat afgewacht moet worden hoe het Rijk hiermee zal omgaan.

Dhr. Van der Wel vraagt in hoeverre nu in de praktijk voldaan wordt aan de wettelijke bepalingen. Gedeputeerde Spierings reageert dat de praktijk uitgaat van berekeningen; de bedrijven die al combi luchtwassers geplaatst hebben, voldoen (ook na publicatie van het onderzoeksrapport) aan de gemeentelijke vergunningsvoorwaarden. De gedeputeerde heeft ook geen signalen ontvangen dat er bewust door leveranciers en/of gebruikers van combi luchtwassers is gefraudeerd zoals dit is gebeurd bij het emissieschandaal bij Volkswagen.

Datum

21-02-2018

Ons kenmerk

4328330

Dhr. Vreugdenhil verzoekt de gedeputeerde om de brief van de staatssecretaris van Infrastructuur & Milieu d.d. 21 juni 2017 te delen met de leden van het Presidium. Gedeputeerde Spierings zegt dit toe. Dhr. Van Hattem vraagt of er met het ministerie overleg is geweest over de openbaarmaking van het rapport. Gedeputeerde Spierings reageert dat bij het ministerie aan gedrongen is op publicatie; vanuit het ministerie is gereageerd dat het rapport nog niet is afgerond. De gedeputeerde zegt toe dat, zodra het onderzoeksrapport openbaar is, Provinciale Staten het rapport toegestuurd krijgen.

Mevr. Van der Sloot vraagt welke acties de provincie op dit moment onderneemt. Gedeputeerde Spierings reageert dat een inventarisatie wordt gemaakt naar de nog openstaande vergunningaanvragen voor combi luchtwassers. Het streven is om toekomstige knelpunten zoveel mogelijk te voorkomen. Afhankelijk van het aantal overweegt ze persoonlijk contact op te nemen met de wethouder. Waar er onder provinciaal bevoegd gezag of met subsidie van de provincie (bijvoorbeeld de SUN) nog combi luchtwassers geplaatst moeten worden gaat de provincie met de boer in gesprek voor een alternatieve oplossing. SUN wordt niet meer verleend voor combi luchtwassers. In het geval er stelselmatig wordt geweigerd om mee te werken aan een alternatieve oplossing resteert de mogelijkheid om het traject van de vergunningaanvraag te vertragen.

Dhr. Van Hattem merkt op dat het risico op het lekken van geheime informatie toeneemt zodra de groep die over deze informatie beschikt, wordt vergroot. Dhr. Van der Wel stelt de vraag of het middel niet erger is dan de kwaal; wellicht is het verstandiger om achteraf een enkel geval te repareren dan nu in het geval van een vergunningaanvraag over te gaan tot actief informeren. Gedeputeerde Spierings merkt op geen voorstander te zijn om achteraf aan boeren en omwonenden uit te moeten leggen dat de provincie reeds op de hoogte was dat combi luchtwassers niet het gewenste effect opleveren, maar niets met deze informatie heeft gedaan.

Datum

21-02-2018

Ons kenmerk

4328330

2. Voorgenomen benoemingen PRL

De voorzitter van de Provinciale Raad voor de Leefomgeving (PRL), dhr. P. van Geel, geeft een korte toelichting op de voorgenomen benoemingen. In de afgelopen jaren is de samenstelling van de PRL in stappen vernieuwd om te voorkomen dat het institutioneel geheugen verloren zou gaan. Naast vernieuwing is er in de zoektocht ook rekening gehouden met diversiteit. Dhr. Van Geel is van mening dat met de voorgenomen benoemingen grotendeels aan de doelstellingen van vernieuwing en diversiteit is voldaan, met dien verstande dat dit niet is gelukt op het punt van verjonging. In de praktijk blijkt het erg lastig te zijn om gekwalificeerde 30'ers te vinden die beschikbaar zijn om tegen een beperkte financiële compensatie relatief veel tijd in de PRL te steken; daarvoor hebben zij vaak te drukke agenda's. Deels wordt binnen Brabant Advies het gemis aan jongeren in de PRL gecompenseerd door de 'Young Professionals Brabant'.

Mevr. Brunklaus vraagt hoe de werving heeft plaatsgevonden en waarom er geen openbare advertenties zijn geplaatst. Dhr. Van Geel reageert dat hij deze opmerking mee terug zal nemen naar het bestuur van Brabant Advies waar zal worden gezien of er in de toekomst voor alle drie de raden een actieve openbare wervingscampagne via advertenties dient plaats te vinden. Mevr. Van der Sloot vraagt of de kandidaten in persoon of uit hoofde van hun beroep of ambt ('qualitate qua') benoemd worden. Dhr. Van Geel reageert dat in het verleden is gewerkt met voordrachten door maatschappelijke organisaties, maar dat dit bij de voorliggende benoemingen niet het geval is; de kandidaten worden in persoon benoemd.

Datum

21-02-2018

Ons kenmerk

4328330

Dhr. Van Hattem merkt op dat de PRL te allen tijde een onafhankelijke rol dient uit te stralen en vraagt hoe dit spoort met een politiek actieve rol van verschillende (kandidaat)leden van de PRL. Als voorbeelden noemt dhr. Van Hattem:

- De betrokkenheid van mevr. Van Stoppelenburg bij het Brabants Mobiliteitsnetwerk;
- Dhr. Verdaasdonk die zich jarenlang als actieve milieulobbyist heeft gemanifesteerd;
- De actieve rol van mevr. Overboom binnen D66;
- De lidmaatschap van de gemeenteraad van Vught en het algemeen bestuur van Waterschap De Dommel evenals opdrachten voor de provincie Noord-Brabant en de BMF door mevr. Schellekens.

Dhr. Hageman vult aan dat er op dit moment ook een wethouder van een grote stad lid is van de PRL. Dhr. Van Geel reageert dat alle (kandidaat)leden van de PRL gevraagd zijn vanwege hun deskundigheid. Voor dhr. Van Geel hoeft het geen blokkade te zijn als men maatschappelijk actief is; er mag alleen geen relatie met de provincie zijn. Dat betekent dat een lid van de PRL in het dagelijks leven geen opdrachten voor de provincie mag uitvoeren; hierover heeft dhr. Van Geel reeds afspraken gemaakt met mevr. Schellekens. Voorts merkt dhr. Van Geel op dat bij het Mobiliteitsnetwerk Brabant het niet gaat om een formele relatie met de provincie. Ten slotte merkt dhr. Van Geel op dat hij het niet wenselijk acht dat een wethouder in de PRL zitting neemt en dat het hier om een overgangssituatie gaat.

De voorzitter bedankt dhr. Van Geel voor zijn aanwezigheid. Dhr. Van Geel verlaat de vergadering. Gedeputeerde Spierings sluit bij de vergadering aan.

3. Concept-notulen

De notulen van de Presidiumvergadering van 18 december jl. worden vastgesteld met dien verstande dat dhr. Van Hattem graag aan de notulen

toegevoegd wilt zien dat hij geen definitief akkoord heeft gegeven op het voorstel van de voorzitter om in de procedurevergadering voorafgaand aan de PS-vergadering nadrukkelijker stil te staan bij de orde van de vergadering.

Datum

21-02-2018

Ons kenmerk

4328330

4. Stukken ter kennisneming

a. Aantal voorzitters voor themabijeenkomsten, het rondvraagmoment en woordvoerdersoverleggen

Dhr. Van Hattem vindt het een aandachtspunt dat diverse voorzitters van eenzelfde partij zijn als de portefeuillehouders uit GS. Mevr. Brunklau koppelt terug uit een eerdere gezamenlijke bijeenkomst van de voorzitters; niemand heeft toen in die bijeenkomst geprotesteerd op dit punt.

b. Realisatiecijfers 2017 en budgettaire prognose 2018

Op vragen van mevr. Brunklau en dhr. Van der Wel licht de griffier toe dat er vanuit de Staten, net als in voorgaande jaren, in 2017 geen voorstel is gekomen tot benutting van het onderzoeksbudget PS à € 50.000. Desalniettemin heeft de griffie gemeend om aan het Presidium het voorstel te doen om ook voor 2018 eenzelfde bedrag aan onderzoeksbudget te reserveren, zodat er middelen beschikbaar zijn zodra opdracht wordt gegeven voor extra inhoudelijke ondersteuning ten aanzien van de P&C-documenten. Dit onderwerp komt terug in het Presidium van 19 maart 2018 zodat het in aanwezigheid van de algemeen directeur kan worden besproken.

Dhr. Van Hattem vraagt wat onder de kosten voor de Gasten van de Staten, die in de cateringkosten van de Statendagen zijn meegenomen, wordt verstaan. Mevr. Van der Sloot reageert dat kosten voortkomend uit gasten van de afzonderlijke fracties worden doorbelast naar de fracties; de kosten hiervan komen dus niet ten laste van het gezamenlijke PS-budget.

Dhr. Van Hattem staat op het standpunt dat kritisch gekeken moet worden naar de kosten van bijzondere evenementen PS. Hij wenst niet achteraf geconfronteerd te worden met hoge kosten voor de organisatie van zo'n evenement zoals laatst bleek bij het informatieverzoek van het Brabants Dagblad voor het kerstdiner. Dhr. Van der Wel sluit zich aan bij de opmerkingen van dhr. Van Hattem. Voorts merkt dhr. Van Hattem op dat 10% onderbesteding geen maatstaf mag worden voor de toekomstige besteding van de PS-budgetten. De loco-griffier reageert dat altijd zoveel mogelijk wordt gestreefd naar een realistische raming.

Na een korte inventarisatie onder de aanwezigen concludeert de voorzitter dat ingestemd kan worden met het voorstel van de griffie

voor de besteding van de PS-budgetten 2018 met uitzondering van dhr. Van Hattem.

c. *Programma Statentweedaagse 8/9 maart 2018*

De aanwezigen nemen kennis van het programma voor de Statentweedaagse. Dhr. Van Hattem merkt op dat dit programma ook op een reguliere Statendag plaats had kunnen vinden.

Datum

21-02-2018

Ons kenmerk

4328330

5. Terugblik op de Statendagen van 19 januari en 2 februari 2018

Geen opmerkingen.

6. Voorstellen kortere PS-vergaderingen

Ter inleiding van de oriënterende bespreking onderstreept de griffier, dat de spreektijdentabel wellicht het meest in het oog springt, maar dat alle onderdelen van het voorstel juist een samenhang kennen. Ten aanzien van het voorstel worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Mevr. Van der Sloot stelt voor om ook een scenario te ontwikkelen waarin de fracties procentueel minder spreektijd krijgen, met dien verstande dat er een ondergrens is voor de kleinere fracties. De griffier zegt dit toe;
- Dhr. Smeulders is geen voorstander van het beperken van het aantal interrupties. Op dit punt is hij het ook niet eens met de eerdere observaties van dhr. Bijl. Interrupties verlevendigen juist het debat. Minder spreektijd voor het college is wel bespreekbaar;
- Dhr. Koevoets is geen voorstander van het beknoppen van het college in de spreektijd. Hij zou graag voorstellen ontvangen om meer debatvormen te krijgen;
- Dhr. Van Overveld stelt dat cultuurverandering niet past in (het aanpassen van de) regels. Daarnaast merkt dhr. Van Overveld op dat in de oude commissiestructuur het gebruikelijk was dat de woordvoerders met elkaar bepaalden of het een A of B-stuk was;
- Dhr. Hageman is het eens met dhr. Van Overveld dat het een cultuurkwestie is. Daarnaast is hij voorstander van een beperking van de spreektijd en pleit hij voor voldoende interactiemogelijkheden met het college, o.a. om fracties de mogelijkheid te bieden een toezegging binnen te kunnen halen;
- Dhr. Van Hattem stelt dat debat inherent is aan de politiek. Hij is van mening dat de kwaliteit van het debat verbetert als de regel van maximaal twee interrupties losgelaten zou worden. Daarnaast ziet hij geen meerwaarde in het aanstellen van een contactpersoon bij de griffie. De afweging of het noodzakelijk is om een Statenvoorstel in de PS-vergadering te bespreken vindt dhr. Van Hattem niet aan de Procedurevergadering;
- Dhr. Vreugdenhil constateert dat de PS-vergadering efficiënter zou kunnen worden als de voorbereidende themabijeenkomst beter zou

verlopen. Nu komt het regelmatig voor dat er te weinig tijd is om alle vragen in de themabijeenkomst beantwoord te krijgen, waardoor de vragen herhaald worden in de PS-vergadering;

- Dhr. Van der Wel is ook voorstander van het loslaten van de regel dat er maximaal twee keer geïnterrupteerd mag worden. Kortere spreek-tijden is bespreekbaar. Bij de reactie vanuit het college stelt hij voor dat voortaan eerst ingegaan wordt op de ingediende moties en amendementen i.p.v. dat door de gedeputeerde(n) gestart wordt met een algemeen betoog;
- Mevr. Brunklaus ziet graag de twee belangrijkste adviezen van dhr. Bijl terug in een volgend voorstel aan het Presidium, nl. minder spreek-tijd in de 1^e termijn dan in de 2^e termijn en meer debat tussen de fracties i.p.v. de fracties met het college.

Datum

21-02-2018

Ons kenmerk

4328330

7. Woordvoering Programmaraad Zuidelijke Rekenkamer

Dhr. Hageman stelt voor om de CdK in de toekomst de woordvoering te laten doen over de Statenvoorstellen voor de bespreking van de rapporten van de Zuidelijke Rekenkamer. In die gevallen zou het voorzitten van de PS-vergadering dan moeten worden overgenomen door een van de vice-voorzitters PS. De griffier reageert dat voor het experiment met de Programmaraad, de woordvoering reeds belegd was bij het Presidium en het in de praktijk nauwelijks voorkomt dat er woordvoering op het Statenvoorstel nodig is; doorgaans is de inbreng vanuit de fracties gericht op het college en in sommige gevallen op het Presidium. De voorzitter concludeert dat er in het Presidium draagvlak is om in de toekomst de woordvoering weer bij het Presidium te beleggen.

8. Two factor authentication

Dhr. Van Hattem merkt op dat het proces ongelofelijk en onnodig complex is gemaakt. Aan de ene kant is het beleid van de provincie om zoveel mogelijk informatie in de cloud op te slaan; aan de andere kant wordt de toegang tot de webmail erg moeilijk gemaakt. Dhr. Koevoets stelt voor te inventariseren of er geen simpeler alternatief te bedenken is. De voorzitter concludeert dat met uitzondering van dhr. Van Hattem de aanwezigen akkoord zijn met het voorstel met dien verstande dat aan de ambtelijke organisatie wordt gevraagd een maximale inspanning te leveren om een simpeler alternatief te bedenken.

9. Sluiting

Dhr. Van Hattem vraagt naar de stand van zaken rondom het bij een dossier publiceren van de (antwoorden op) technische vragen op de provinciale website. Deze vraag is enige tijd geleden al gesteld. De griffier reageert dat zij hierover in gesprek is met de algemeen directeur. In de vergadering van het Presidium van 19 maart 2018 komt er antwoord op de vraag van de PVV.

Voorts heeft dhr. Van Hattem nog een aantal opmerkingen bij het geanonimiseerde opleidingsoverzicht van individuele Statenleden. Omwille van de tijd schuift dit punt door naar de volgende vergadering van het Presidium. Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering om 19.50 uur.

Datum

21-02-2018

Ons kenmerk

4328330